

2.3. Uspołecznienie i emocjonalność

Emocje, uczucia, afekty i nastroje są szczególną grupą subiektywnych przeżyć. W psychologii istnieje wiele definicji tych zjawisk. Najczęściej naukowcy wyróżniają cztery podstawowe komponenty emocji:

- czynnik lub wydarzenie wzbudzające albo przyspieszające reakcję,
- fizjologiczne procesy związane z działaniem mózgu, układu nerwowego,
- pozytywne lub negatywne doświadczenie związane np. z tendencją do działania, motywacją, uczuciem,
- reakcje behawioralne, ekspresja mimiczna (Hurme, 2002).

Emocje pełnią wiele ważnych funkcji, zróżnicowanych w zależności od wieku, temperamentu, wychowania itp. Znaczenie emocji najbardziej uwidacznia się w okresie wczesnego dzieciństwa, bowiem umożliwiają przetrwanie poprzez nawiązanie więzi pomiędzy niemowlęciem i opiekunem. W późniejszych latach umiejętność nawiązywania i utrzymywania stosunków interpersonalnych również jest bardzo przydatna.

Pod wpływem oddziaływań otoczenia jednostka kształtuje swoją osobowość oraz nabywa umiejętności społeczne, zwane też: repertuarem behawioralnym, cechami społecznymi, kompetencjami interpersonalnymi lub wiedzą społeczną. Przygotowanie do przyszłego życia w społeczeństwie to najważniejsze zadanie nakładane na karb rozwoju społecznego (Kowalik, 2002).

Jedną z najważniejszych kompetencji społecznych jest inteligencja społeczna. Zdaniem E. Weinsteina (1969) jest to zdolność do trafnej antycypacji zachowań innych osób w odpowiedzi na własne zachowania oraz zdolność do emitowania zróżnicowanych autoprezentacji w stosunku do innych ludzi, by w ten sposób wywierać na nich wpływ (za: Kowalik, 2002).

Dzięki licznym kontaktom z ludźmi wzbogacają się zasoby kompetencji, zachowań oraz wiedzy społecznej, a w rezultacie jednostka stopniowo uniezależnia się od wpływów otoczenia społecznego, potrafi się do niego dostosować oraz kształtować go według własnych potrzeb, słowem - staje się bardziej dojrzała i nabiera ogłady towarzyskiej.